

OCTOGON

ARCHITECTURE & DESIGN

BAN SHIGERU ELSŐ HÁZA AZ USA-BAN ▫ AZ NDK-S CSAJOK
EMLÉKEZETE ▫ BOND-VILLA ▫ EGYETEMEK SUMMA CUM LAUDE

Sámlival a csúcsra

SZIKSZAI LÁSZLÓ

designerrel

Szépvolgyi Viktória beszélgetett

SZIKSZAI LÁSZLÓ, TERVEZŐI NEVÉN SIXAY NÉHÁNY HÓNAPJA MEGTÖLTÖTTE A DESIGNHÍREKET. A BÉCSI IPARMŰVÉSZETI MÚZEUMBAN (MAK) MEGRENDEZETT, ÉV VÉGI BLICKFANG 2008 KIÁLLÍTÁSON NEKI ÍTÉLTÉK AZ ELISMERÉST: 144 TERVEZŐ TÖBB EZER MUNKÁJÁBÓL AZ OTTO SÁMLI KAPTA A MAK DESIGN SHOP DÍJÁT. A MÚZEUMI BOLTBAN ÉS SZÁMOS OSZTRÁK ÜZLETBEN KAPHATÓ A DEBRECENI SZÜLETÉSŰ, SOPRONBAN TANULT, FIATAL DESIGNER ÚJRAÉRTELMEZETT BÚTORDARABJA. A DÍJ HATÁSÁIRÓL, OSZTRÁK ÉS NEMZETKÖZI KILÁTÁSOKRÓL, A SÁMLIRÓL ÉS TERVEZŐI CREDÓRÓL BESZÉLGETTÜNK SZIKSZAI LÁSZLÓVAL.

Milyen eredményt hozott a díj?

A díjnak köszönhetően az OTTO sámlis és ülőke bekerült a múzeum ajándékboltjának kínálatába. Ez egy kulturált kis bolt, kevés bútorral, úgyhogy nagy megtiszteltetés, hogy itt szerepelhetünk. A sámlis bemutatásához a múzeum külön komoly installációt is készített. Örülök, hogy ilyen rangos helyet biztosítottak nekünk. Azonnal bekerültem a bécsi Iparművészeti Múzeum designer adatbázisába is. Ausztriai partnereink szemében is pozitív a díj visszhangja. Legnagyobb öröm számomra, hogy a das möbel, a sámlis mellé még több bútoromat bevette a kínálatába. A das möbel egy nagyon kedves, jól kitalált üzlet, ahol elsősorban osztrák designerek tárgyait árulják, bútorokat és kiegészítőket. Programjukban én vagyok az egyetlen magyar tervező.

Miért épp a sámlit értelmezte újra? Egyáltalán, hogy kerül egy városi lakásba a ruszti felhanggal bíró sámlis?

A sámlis valóban egy elfelejtett bútor. De nem tudatos választás volt, hogy tervezek egyet. Rajzolgattam és ebből egyszer csak született egy sámlis. Szeretem, mert benne van minden, ami a bútoraimat jellemzi.

Mi alapján dönt róla, hogy milyen új bútorvariációkat gyárt?

Olyan termék is szerepel a palettán, ami a ma specifikus igényeire válaszol: például médiaszekrény, de tervezett felhajtós ágyat is, ami inkább kisebb alapterületre és praktikumra alapozó bauhausos üzenetet hordoz.

A felnyitható ágy nem tartós ágy nagyvonalú és méretes darab. Olyan házba került, ahol bőven volt hely, és megrendelői igény szerint terveztem ilyenre. A bútorok egy része a vevők kívánalmaiból jön, máskor a kiállítások miatt kell új bútorokat kitalálnom. Nem tervezünk tudatosan, mint egy gyár, nincs meg hozzá sem az eladási hátterünk, sem komoly piacutatásaink, hogy felmérhessük az igényeket. Vagy valamilyen ötlet alapján születnek új bútorok, vagy csak úgy rajzolgatok és kijön egy jó forma. De előfordul, hogy egy tárgy megtetszik, és azt értelmezem újra. Néhány éve sokkal erősebb volt mindez Magyarországon, több kiáll-

A díjnyertes OTTO sámlis. A MAK boltja mellett több bécsi üzlet is árulja a kedves designbútor, a das möbel kínálatában ez az egyetlen magyar tervezőtől származó darab

tási lehetőség volt, és több bútortervező dolgozott. Akkor úgy látszott, hogy lesz még jó magyar design, de pillanatnyilag Magyarországon ez nekem halott ügynek tűnik.

Talán nem is a képzés vagy a fiatalok ötletei szegények ehhez, hanem a bútoripar hiányzik.

A bútoripar egyáltalán nem áll mögöttünk. Soha senkinek nem kellett a terveink. A Balaton Bútorgyár gyártotta a Kabóca széket egy darabig, de nem működött a dolog – és nem a szék hibájából. Egyszer kaptam tervezői felkérést a most csődbe ment Sellatontól, de ők meg annyira mást akartak, mint amit én csináltam, hogy ahhoz nem tudtam alkalmazkodni.

Ezért alakult ki a „fél lábbal Ausztriában, fél lábbal Magyarországon” életmód?

Ez Sopron földrajzi helyzetéből következett. Én itt végeztem, majd évekig dolgoztam Ausztriában. Bécs tőlünk csak 70 km. Egy időben Budapesten nagyon jó kiállítások voltak, sok tervező működött, és úgy láttuk, hogy van értelme itthon bútortal foglalkozni, hogy ebből valami jó kifejlődhet. Ezért évekig csak Magyarországra koncentráltam.

Mikor volt ez a biztató időszak?

Úgy 1999-től 2005-ig. Azóta nagyon sokat romlott, laposodott a színvonal. Most már nincs is olyan kiállítás, amire szívesen mennék. Akkoriban támogatták a fiatalokat kedvezményes vagy ingyenes megjelenési lehetőséggel, és nekünk csak annyi volt a dolgunk, hogy újabb és újabb tárgyakat prezentáljunk.

Otto ülőke, mely a sámli nagytestvére

Célok olyan nagy eseményeken részt venni, mint a milánói Salone del Mobile vagy a londoni 100% Design?

Hosszú távon természetesen igen. De úgy gondolom, ahhoz sokkal komolyabb tőke kell. Erősebbnek kellene lenni, mert ha egyszer valami csoda folytán berobbannánk, és sokkal nagyobb mennyiséget rendelhetünk a bútorainkból, mint most, az problémát jelentene – bár ez legyen a legnagyobb gondom!

Mégis, hogyan lehet továbblépni?

Számomra a Blickfang és a hasonló kisebb kiállítások tűnnek járható útnak. Minden negatívum ellenére úgy érzem, hogy a 2008-as bécsi kiállítás jól sikerült. Tavaly még ellátogattam a zürichi Blickfangra, és idén szeretnék mindhárom európai kiállításukon részt venni. Azt tervezem, hogy idén Németországban és Svájcban keresek forgalmazókat.

Magyar tervezőként miként fogadnak ezeknek az országoknak a kereskedői és a közönsége?

A bécsi közönségnél nem hátrány, hogy magyar vagyok. Azt viszont elvárják, hogy egy kicsit jobbak legyenek az áraink, mint egy osztrák, svájci vagy német gyártónak.

Hol gyártod a bútorokat?

Magyarországon gyártjuk őket, alvállalkozókkal dolgozom. Asztalos munkáink többsége 12 éve ugyanannál a műhelynél készül. A fém és üveg kiegészítőket is magunk gyártatjuk. Állandó beszállítóink vannak. Minden bútor valahol föl van sablonozva, és ha rendelés érkezik, akkor csak le kell adnom a típusát, és készítik is. Érdekesség, hogy kárpitost

Zebra ülőke

Kabóca szék

viszont csak Bécsben találtunk. MAMMA garnitúráinkat ott kárpitozzák, cserébe mi asztalos munkákat szállítunk nekik.

Egyébként mire való a sámlí?

Ezer dologra! Jó cipőt húzni, imádják a gyerekek, és föl lehet rá állni.

De egy 100-200 Eurós designsámlira nem állsz rá!

Attól függ. Hidd el, hogy szemrebbenés nélkül felállnak rá. Ez egy használati tárgy. Nem műkincs. Legfeljebb szebb, mint a többi. Megbecsülik, de használják.

Zebra ágy és öltöző pad

Kinek akarsz megfelelni a kollekciónnal?

A kollekciónak van egy egységes nyelvezete. Nem kell nagy kompromisszumokat meghoznom a tervezés során, de erre nem is nagyon vagyok hajlandó. Ha valaki teljesen mást kér – Magyarországon előfordul, hogy nem értik, amit csinálunk –, akkor szerencsére olyan helyzetben vagyok, hogy meg tudom mondani, ehhez nem én vagyok a leginkább megfelelő személy.

Ennyire erős különbség tapasztalható osztrák és magyar megrendelők közt még mindig?

Nem. Nagyon jó megrendelőink vannak Magyarországon is. De összességében az osztrákok vizuális kultúrája magasabb. A tárgyakhoz való viszonyuk más.

Jelent Ausztria bármiféle csatornát a hírnév felé?

Szeretném. Ezen dolgozom. De sajnos nem értek eléggé ahhoz, hogy jól menedzseljem magam. Sok bútorgyáréval vetekszik a kollekciónk, és úgy érzem, továbbra is van olyan szellemi potenciál bennem, hogy tudjak még jó bútorokat tervezni. Menedzselni viszont sajnos csak ennyire tudom magam. Lehet, hogy agresszívabban kellene, sokkal rámenősebben. De nem megy. Ebben benne lehet az én személyiségem is, ami a tárgyakban megjelenik. Azok sem erőszakosak. Ha olyan lenne a lelkületem, akkor meg nem tudnék így tervezni.

Mi fog meg téged egy jó bútorban? Mi a legfőbb tulajdonsága?

Használható és szép legyen. Ha nem használható, az számomra már messziről látszik. Amikor elindultam, az volt a filozófiám, hogy ne tiszavirág életű tárgyak kerüljenek ki a kezem alól, hanem olyanok, amelyek esetleg túl is élhetnek. Kortól, divattól függetlenek.

Rank szék